

Çocuklar için Güzel Filmler (Güzellik sırasına göre sıralanmamıştır.)

Mine Göl-Güven, Boğaziçi Üniversitesi

WALL·E (2008)

Hiçbir karakterin konuşmadığı bir film çocukların ne kadar ilgisini çekebilir? WALL-E çok ilgi çekiyor. Özellikle 4 yaş altı için ideal olabilir çünkü onlar da yeni yeni konuşmayı öğrendikleri için WALL-E ile özdeşleşebilirler. “Vol iiiii” demesinin dışında hiçbir diyalog barındırmıyor ama o kadar çok jest ve mimik kullanılıyor ki çocuklar karakterlere odaklanabiliyor. Ayrıca konu itibari ile de illaki hem eğlenelim hem de bir mesajı olsun diyorsanız WALL-E doğal kaynakları iyi kullanmadıkça başımıza gelebilecekleri bize gösteriyor. Doğayı sev! Yeşili koru! Ve her zamanki gibi “Güç seninle olsun!”

Finding Nemo (2003)

Ben Ne, siz Mo, Ben Ne, siz Mo, hep beraber Ne-Mo. Hep beraber...Ne-Mo, Hep beraber...Ne-Mo. Tamam sakinleşebiliriz.

Kızım Esin 2004 doğumlu ve ilk izlediği çizgi film Nemo olabilir. Tişörtünü üzerinden çıkarmıyordu, şu anda içine giremse de tişört hala bizimle. Nemo Disney ve kısmen Pixar'ın kayıp ebeveyn fobisi üzerine kurgulanmış. Hikayeler neden hep bu tema üzerinden anlatılıyor diye kendime soruyorum. Sanırım bizler başlarında olmazsak ancak bir maceraya atılabilecek bu çocuklar 😊 Yoksa ilk uyarı "Dışarı çıkma" olur ki bu durumda bir maceraya atılamazsınız. Joseph Campbell'in Kahramanın Sonsuz Yolculuğu arketiplerini düşünmek de biz yetişkinlere kalsın. Çocuklar da görsel bir renk şöleni ve tatlı Nemo ile güzel zamanlar geçirsün <3

Ratatouille (2007)

Biri size hiç "bunu yapamazsın" dedi mi? Siz ne yaptınız? Çocuğunuza biri bunu söylese, ona ne söylersiniz? Bunu konuşmak için Ratatouille ideal bir fırsat sunuyor. Bir fareye aşçı olamazsın deniyor, ama Onun doğuştan gelen yeteneğinin ötesinde içinde yanıp tutuşan bir hevesi var: Aşçı olmak! Fare birçok kültürde hastalık taşıyan, pis bir hayvan olarak görülür. Bizde de bu böyle. Başta bana pek iyi bir fikir gibi gelmemişti yemek yapan fare fikri. Ama izlediğimde hiç de fena değil dedim. Lütfen yemek yapma denilebilecek ilk varlığın engel tanımaz hali, bizde "Hadi bakalım küçük farecik, kolları siva ve çek bize bir kuru" deme isteği uyandırıyor.

Toy Story (1995)

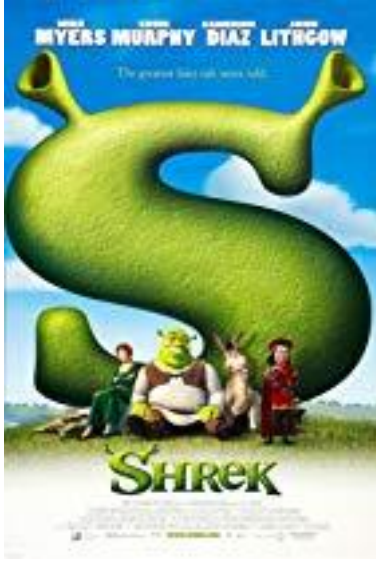
Sanırım küçük prensesler veya tatlı hayvanlar dışında karşımıza çıkan ilk farklı temalı çizgi film Oyuncak Hikayesi'dir. En sevdiğim sahnesi Buzz Lightyear'ın Woddy'e oyuncak olmadığını kanıtlamak üzere uçuyor olabildiğini gösterdiği sahnedir. Buzz bir şekilde bir süreliğine de olsa uçabilir (veya havada kalabilir de diyebiliriz) ve sonunda tekrar Woddy'nin karşısına dikilir. Sahnenin kendisi güzeldir ama en güzeli Woody'nin karşısında duran Buzz'a söyledikleri: "Bu uçmak değil yalnızca fiyakalı bir düşüş...". Toy Story 2'de ise havada Woody Buzz'ın kollarında "Buzz uçuyorsun!" Yani neymiş "You've got a friend in me"...En güzel dostluk hikayesi bu filmde.

Monsters, Inc. (2001)

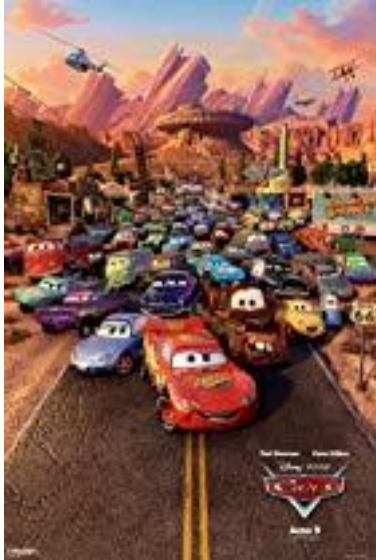
Dostluk demişken Mike ve Sulley'i hatırlamamak olmaz. Sadece dostluk değil filmi güzel yapan. Canavarlar gibi çocukluk korkularının başında gelen bir öğeyi bu kadar güzel ele alması kalpleri kazanmasına neden olmuştur. Havalı kahraman Sulley'dir ama Mike yaptığı işi seven gizli kahramandır. Filmin sonundaki sürpriz kapanış ayrı bir güzelliştir. Bana kalırsa en güzellerin içinde yer alması gerekli bir yapım.

Shrek (2001)

Başka bir canavarımız Shrek! Sürprizlerle dolu başka bir çizgi film. Eğlenceli eşiği de cabası. Güzel vakit geçirmek için güzel...

Cars (2006)

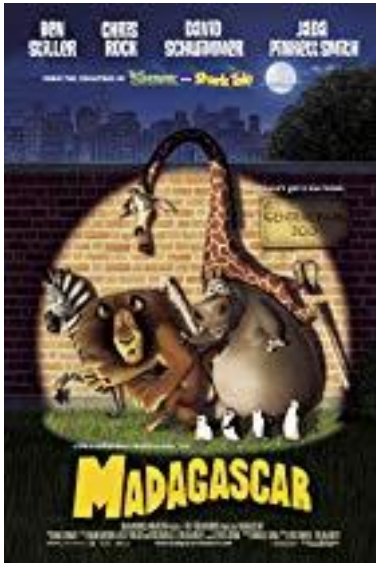
Arabalar da oğlum Deniz'in ilk çizgi filmlerinden...Havalı Şimşek McQuenn...Ters bir yola girer ve bu yol onu bir kasabaya götürür. Kasabaya yanlışlıkla verdiği hasarı düzeltmesi gerekir. Bu sırada tecrübeli Doc Hudson'ından dersler alır ve hayalini kurduğu Piston Kupasını kazanmak üzere kasabadan ayrılır. Bu sefer yolun sonunda dostluk görünür.

Ice Age: The Meltdown (2006)

Kabul ediyorum çok sıcak bir film değil. Tam tersi buz gibi bir film. Hayatta bir araya gelmez dediğimiz karakterler bir yolculuğa çıkıyor. Yolculuk hikayeleri hep güzeldir. Yolculuklar dostluklarla pekişir.

Madagascar (2005)

Bence hayvanat bahçesi olmamalı. Sirkler zaten olmamalı. Hayvanların hapsedilmesi fikri hiç güzel değil. Madagascar'daki hayvan dostlarımız da hayvanat bahçesinden kaçıyorlar. Yine macera, yine eğlence. Keyifli bence.

Bolt (2008)

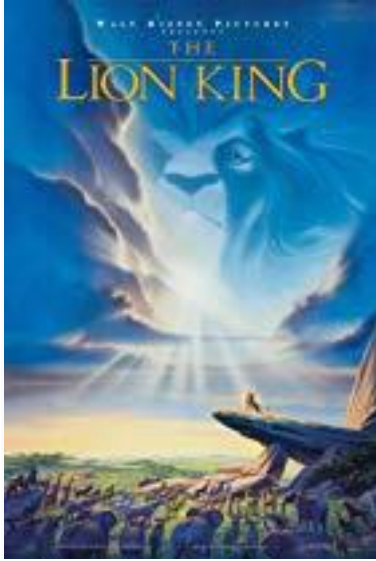
Bazen bir filmin içinde olduğunuzu hisseder misiniz? Biraz Truman hikayesi gibi. Bolt da aslında bir film yıldızı ama bunu bilmiyor. Sanıyor ki o bir kahraman. Herkes kendinin kahramanıdır bir yandan. Sanki biraz kafam karıştı. Neyse bu da güzel.

Up (2009)

Bu aralar Covid-19 korkusu ile yaşıyoruz. Hayati tehlikesi en fazla 60 yaş üstü için var deniyor. Çocuklarımız da bunu duydukça ananeme, babaanneme, dedeme bir şey mi olacak diye korkuyor olabilirler. Yukarı filmi tam da bu korkuyu gidermek üzere güzel bir seyirlik hikaye sunabilir bize.

The Lion King (1994)

Yüksek perdeden “Haaaaahuwangyahuvata”. Sessizce “hımyaawu, hımyaawu”. Yüksek “Haaaaahu...”. Neyse siz kendiniz yapın ☺. Çizgi filmlerin kralı burada. Fazla bir şey denemez. Broadway’de bile 23 yıldır sahnede olan bir hikaye. Her bir şarkısı başka güzel ama Hakuna Matata bir tane. Sadece kötü kraldan kurtulmak için bir kahraman arayışı temasını beğenmem bu filmde. Her halk hakkettiği şekilde mi yönetilir? Yani kötü yönetilmek halkların kaderi mi? veya hep bir kahraman mı kurtarmalı milleti? Aman boş ver Simba hakkettiği tahta kavuşsun gerisi boş...

Cloudy with a Chance of Meatballs (2009)

Tuhaf bir şeyler oluyor bu hikayede...Önce bir hayal gerçekleşiyor ve gökten yiyecek yağıyor. Ekmek elden su gölden. Ya sonra bir terslik olup da yiyecekler devleşirse?

Chicken Little (2005)

Hep bir çocuklara inanmamazlık durumu... “Hayal güçleri fazla gelişmiş”. Küçük civciv de uzaylıların dünyamızı istila edeceğine büyük horozları inandıramıyor. Ama yooook, bu kadar gelişmiş bir hayalgücüne ben de yokum. Filmin sonunda muhteşem bir Elton John şarkısı var: “Don’t go breaking my heart” sadece onun için bile seyredilir.

Klaus (2019)

Tüm bu Noel Baba hikayesi nasıl olmuş da olmuş? Film bize çok mantıklı bir dizi açıklama sunuyor. Bu arada bir kasabada iki düşman halk, film içinde dostluk geliştiriyor. Çizgiler ise alışıldık Disney-Pixar’ın dışına çıkıyor (İspanyol yapımı çünkü). Toy Story’i sevsem de bence 2020 “animated movie” Oscar’ını bu yapım almalıydı. Kesinlikle izleyin, kış aylarına denk getirirseniz daha da güzel.

Coco (2017)

Güzel bir İspanyol halk hikayesinin anlatımı bu filmde. *Día de los Muertos* yani Ölüler günü inanışına göre senede bir gün tüm ölü ahabap, dost, tanıdık, akraba ölüler diyarından yaşayanlar diyarına geliyor. Ama bu sefer küçük Miguel müzisyen olma yolunda. Dedesini ölüler diyarında ziyaret ediyor. Yine sürprizler...yine çok güzel şarkılar. En sevdiğim Ay Amor, Un Poco Loco – Ah Aşkım, Biraz Çılgın ve Recuerdame – Hatırla Beni. Ölüler ve çocuklar çok eşleştirmek istediğimiz bir ikili olmayabilir ama sevdiğimizle kalben de olsa birlikte olacağımız ve belki de bir gün... kimbilir... bir yerlerde buluşacağımız güzel bir hikaye olmaz mı çocuklarımız için?

How to train your dragon (2010)

Ejderhalarla ilgili bir çizgi film yapılması için 2010 yılı çok geç değil mi? Bu kadar cazip bir hayal ürünü canlılık hikayesi çocuklar tarafından tabii ki beğenilecektir. Hele ki bu ejderha bir ev hayvanı kadar evcil ise ve evcilleştiren de bir çocuk ise. Çocuklar gerçek hayatta pek fazla güce sahip olmadıkları için güçlü oldukları hikayeler onlara kendilerini iyi hissettiriyor. Bu film de böyle bir hikaye sunuyor.

Alternatifler (Disney/Pixar'dan sıkılanlar için)

Alternatifler çok da dokunmak istemediğimiz hikayeleri anlatıyor çocuklara "When Marnie was there" bir arayış hikayesi..., ölüm temasını işliyor. "Ponyo" bir balık-çocuğun çocuk olduğu bir dönüşüm hikayesi. Başka bir dönüşüm hikayesi ise "Your name". Cinsiyet değişimine üstü örtük referans veren, bir kız çocuğunun zaman zaman erkek vücuduna, bir erkek çocuğun ise kız vücuduna sahip olduğu ve iç diyaloglara yer veren bir hikaye. Son olarak en çok sevdiğim çizgi filmlerden biri "le Tableau", yarattığımız sınıfsal farkları renkli ve renksiz dünyalarımızda nasıl yaşadığımızı bize anlatıyor. Demeyin ki yok bizim ufaklık anlamaz sınıfsal farkları. Deniz 8, Esin 10 yaşındaydı bu filmi izlediğimizde, gözlerini kocaman kocaman açıp biz de bu ötekileştirmeyi, dışlanmayı, kendinden farklı olanı kötülemeyi yaşıyoruz dediklerini hatırlıyorum (tam olarak bu sözcükleri kullanarak değil tabii ki 😊). Ama "beni de oyunlarına almıyor bazı çocuklar", "ben öğretmenime anlattığımı anlamıyorum diyemiyorum", "bazen tuhafmışım gibi bakıyorlar sanki bana"...çocuklar yaşıyor tüm bunları. O nedenle toz pembe hikayeler değil, zor konuları da konuşabilmek için bir açılış fırsatı oluyor bu filmler.

Bunun dışında çocukluğumuzdan kalan bazı çizgi filmleri de çocuklarımızla izleyebiliriz. Bu da bizlerin çocukluk hikayelerimizi dinlemeyi seven çocuklarımız için onlarla bir sohbet ortamı fırsatı verir. Tom ve Jerry mesela, Temel Reis, He-man, Heidi ... veya prenses ve kahraman filmleri de olur. Mulan, Pocahontas, Tarzan cinsiyet rollerini gözümüze batırmayan nispeten korunaklı filmler. Güzel fimler, güzel günler...